

Eğitime Giriş

Editör: Adem BAYAR

2. Baskı

Editör: Prof. Dr. Adem BAYAR

EĞİTİME GİRİŞ

ISBN 978-625-7228-19-0

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2023, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabı tümü ya da bölümleri, kapak tasarımları; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitabı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayinevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yüksekokretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Ekim 2020, Ankara

2. Baskı: Ağustos 2023, Ankara
(Bilimsel Özgün Kitap)

Yayın-Proje: Şehriban Türlüdür

Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Kuyrukcu

Kapak Tasarım: Pegem Akademi

Baskı: Ay-bay Kirtasiye İnşaat Gıda Pazarlama ve Ticaret Ltd. Şti.

Çetin Emeç Bulvarı 1314. Cadde No: 37A-B Çankaya/ANKARA

Tel: (0312) 472 58 55

Yayınçı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 46661

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA

Yayinevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-İleti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Eğitim Bilimlerini farklı açılarından tanıtmayı amaçlayan, bilimsel ve özgün bir eser olarak meydana getirilen EĞİTİM GİRİŞ kitabında; okuyuculara kapsayıcı, nitelikli ve öğretici bilgiler verilmiştir.

Eğitimde öğrenme-öğretim sürecinin en önemli bileşenlerinden biri olan öğretmenlerin öğretmen adayı olarak hizmet öncesi eğitimleri sürecinde yer alan “Eğitime Giriş” dersi, öğretmen adayları için eğitim bilimleri ile ilgili ilk ve temel derstir. Bundan dolayı, kaleme aldığımız bu kitap, öğretmen adayları için ayrı bir öneme sahiptir. Kitabımız, sadece öğrenciler için değil, aynı zamanda akademisyenlere, araştırmacılara, öğretmenlere, eğitim konusunda genel bilgiler edinmek isteyen ve kendilerini geliştirmek isteyen tüm bireylere rehber kitap özelliğini de taşımaktadır.

Tüm bireylere katkıda bulunacağı ve farklı bakış açıları kazandıracığı düşünülen bu kitabı oluşturan bölümler; alanında uzman bilim insanların ciddi emek ve gayretleri neticesinde ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, her bir yazarımıza ayrı ayrı sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Bu kitabın yayınlanmasında emeği geçen herkese ve ayrıca PEGEM Akademi çalışanlarına teşekkür ederim.

Prof. Dr. Adem BAYAR

Editör

Bölümler ve Yazarları

Editör: Prof. Dr. Adem BAYAR

1. Bölüm: Eğitimle İlgili Temel Kavamlar

Doç. Dr. Gülenaz SELÇUK - Manisa Celal Bayar Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-3578-6010

2. Bölüm: Eğitimin Tarihsel Temelleri

Prof. Dr. Adem BAYAR - Amasya Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-8693-9523

3. Bölüm: Eğitimin Felsefi Temelleri

Doç. Dr. Ahmet ŞAHİN - Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-1254-393X

4. Bölüm: Eğitimin Sosyal ve Kültürel Temelleri

Doç. Dr. Mustafa Öztürk AKCAOĞLU - Kastamonu Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-2155-4822

5. Bölüm: Eğitimin Psikolojik Temelleri

Dr. Öğr. Üyesi İhsan Çağatay ULUS - Bartın Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-9610-4562

6. Bölüm: Eğitimin Hukuksal Temelleri

Doç. Dr. Zeynep EREN - Sinop Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-9748-6972

7. Bölüm: Eğitimin Amaçları ve İşlevleri

Dr. Öğr. Üyesi Şerafettin GEDİK - Amasya Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-6597-5704

8. Bölüm: Sürdürülebilirlik Bağlamında Eğitimin Ekonomik Temelleri

Doç. Dr. Mehmet DURNALI - Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-1318-9362

9. Bölüm: Eğitimin Politik Temelleri

Doç. Dr. İbrahim GÜL - Ondokuz Mayıs Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-0501-8221

10. Bölüm: Bir Meslek Olarak Öğretmenlik

Prof. Dr. Sait AKBAŞLI - Hacettepe Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-9406-8011

11. Bölüm: Eğitim Bilimlerinde Araştırma Yöntemleri

Doç. Dr. Erkan Hasan ATALMIŞ - Manisa Celal Bayar Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-9610-491X

12. Bölüm: Eğitim Bilimlerinde Yeni Yaklaşımlar

Doç. Dr. Ramazan GÖK - Akdeniz Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5342-8971

13. Bölüm: Okul ve Okulu Etkileyen Faktörler

Doç. Dr. Abdullah BALIKÇI - İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

ORCID No: 0000-0002-9824-0197

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM EĞİTİMLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR

1. GİRİŞ.....	1
2. EĞİTİM	2
2.1. Birey	5
2.2. Davranış	5
2.2.1. Doğuştan Gelen Davranışlar	7
2.2.2. Geçici Davranışlar	7
2.2.3. Sonradan Kazanılan (Öğrenme Ürünü Olan) Davranışlar	8
2.3. Yaşantı.....	8
2.3.1. Kazanılmış Yaşantı.....	9
2.3.2. Yaşanılmış Yaşantı	9
2.4. Kasıtlılık	9
2.5. İstendik.....	9
2.6. Süreç	10
3. EĞİTİM TÜRLERİ	10
3.1. Formal Eğitim.....	11
3.1.1. Örgün Eğitim	11
3.1.2. Yaygın Eğitim	13
3.2. İformal Eğitim.....	16
4. ÖĞRENME VE ÖĞRETME.....	17
5. ÖĞRETİM.....	18
6. EĞİTİM PROGRAMI	19
7. ÖĞRETİM PROGRAMI.....	21
8. DERS PROGRAMI	22
9. ÖRTÜK PROGRAM	22
10. SİSTEM OLARAK EĞİTİM	23
11. YAŞAM BOYU ÖĞRENME.....	25
12. SARGIN EĞİTİM	26
13. ALGIN EĞİTİM.....	27
14. UZAKTAN EĞİTİM.....	28
15. KÜLTÜR	29
15.1. Kültürelme	30

15.2. Kültürlenme	31
15.3. Kültürleşme	32
16. EĞİTİM KÜLTÜR İLİŞKİSİ	32
ÖZET	33
DEĞERLENDİRME SORULARI	35
KAYNAKÇA	37

2. BÖLÜM EĞİTİMİN TARİHSEL TEMELLERİ

1. GİRİŞ	41
2. BATI EĞİTİMİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ	43
2.1. Antik Çağda (İlk Çağda) Eğitim	43
2.2. Orta Çağda Eğitim	44
2.3. Aydınlanma Döneminde Eğitim	46
2.4. Sanayi Devrimi Sonrasında Eğitim	46
2.5. Bilgi Toplumunda Eğitim	47
3. TÜRK EĞİTİMİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ	47
3.1. Türklerin Müslüman Olmalarından Önceki Eğitim (Eski Türklerde Eğitim)	48
3.1.1. Hunlar	48
3.1.2. Göktürkler	49
3.1.3. Uygurlar	49
3.2. Türklerin Müslüman Olmalarından Sonraki Eğitim	50
3.2.1. Karahanlılar Döneminde Eğitim	51
3.2.2. Selçuklular Döneminde Eğitim	51
3.2.3. Osmanlılar Döneminde Eğitim	52
3.2.4. Cumhuriyet Döneminde Eğitim	57
4. ATATÜRK'ÜN EĞİTİM ANLAYIŞI VE EĞİTİM POLİTİKASININ TEMEL İLKELERİ	58
ÖZET	59
DEĞERLENDİRME SORULARI	60
KAYNAKÇA	61

3. BÖLÜM EĞİTİMİN FELSEFİ TEMELLERİ

1. GİRİŞ	63
2. FELSEFE	64
3. FELSEFENİN TEMEL UĞRAŞ ALANLARI	66
3.1. Varlık Felsefesi (Ontoloji)	66
3.2. Bilgi Felsefesi (Epistemoloji)	69

3.3. Değerler Felsefesi (Aksiyoloji).....	71
4. TEMEL FELSEFE AKIMLARI	72
4.1. İdealizm.....	72
4.1.1. İdealist Eğitim	73
4.1.2. İdealizmin Savunduğu Temel Düşünceler	76
4.2. Realizm (Gerçekçilik).....	76
4.2.1. Realist Eğitim	77
4.2.2. Realizmin Savunduğu Temel Düşünceler	78
4.3. Pragmatizm (Yararçılık)	79
4.3.1. Pragmatist Eğitim	79
4.3.2. Pragmatizmin Savunduğu Temel Düşünceler	81
4.4. Varoluşçuluğ (Egzistansiyalizm).....	82
4.4.1. Varoluşçu Eğitim	83
4.4.2. Varoluşçuluğun Savunduğu Temel Düşünceler.....	84
5. EĞİTİM FELSEFESİ AKIMLARI	85
5.1. Daimicilik (Perennealizm).....	86
5.2. Esasicilik (Essentializm).....	88
5.3. İllerlemecilik (Progressivizm)	90
5.4. Yeniden Kurmacılık (Reconstructionizm)	92
ÖZET	95
DEĞERLENDİRME SORULARI.....	97
KAYNAKÇA	100

4. BÖLÜM EĞİTİMİN SOSYAL VE KÜLTÜREL TEMELLERİ

1. GİRİŞ.....	103
2. EĞİTİMİN SOSYAL TEMELLERİ	104
2.1. Sosyoloji ve Eğitim	104
2.2. Eğitim ve Sosyalleşme	107
2.2.1. Aile.....	107
2.2.2. Okul - Aile İşbirliği.....	108
2.2.3. Okul Toplum İşbirliği	109
2.2.4. Kitle İletişim Araçları ve Kültürel Değişim	110
2.2.5. Akran Grubu	110
2.2.6. Okul	111
3. EĞİTİM KURUMLARI VE DİĞER SOSYAL KURUMLAR	112
3.1. Eğitim Kurumları.....	112
3.2. Eğitim ve Aile	113
3.3. Eğitim ve Politika	114

3.3.1. Eğitimi ve Politik Fikirleri Etkileyen Dış Değişkenler	115
3.4. Eğitim ve Din.....	115
3.5. Eğitim ve Ekonomi	116
3.6. Eğitim ve Hukuk	118
4. EĞİTİM VE SOSYAL OLGULAR	119
4.1. Eğitim ve Sosyal Hareketlilik.....	119
4.1.1. Yatay Sosyal Hareketlilik.....	120
4.1.2. Dikey Sosyal Hareketlilik.....	120
4.2. Eğitim ve Sosyal Sorumluluk.....	122
4.3. Eğitim ve Sosyal Kontrol.....	123
4.4. Eğitim ve Demografi	124
5. KÜLTÜR KAVRAMI VE ÇOKKÜLTÜRLÜLÜK	126
5.1. Eğitim ve Kültür	127
5.2. Kültür ve Eğitim Kurumları.....	128
5.3. Çokkültürlülük ve Çokkültürlü Eğitim.....	128
5.3.1. Çokkültürlü Eğitimin Tarihi	130
5.3.2. Çokkültürlü Eğitimin Boyutları.....	130
5.3.3. Gelecekte Çokkültürlü Eğitim	133
ÖZET	134
DEĞERLENDİRME SORULARI.....	135
KAYNAKÇA	136

5. BÖLÜM EĞİTİMİN PSİKOLOJİK TEMELLERİ

1. GİRİŞ.....	141
2. EĞİTİM PSİKOLOJİSİNİN TANIMI VE AMAÇLARI	142
3. EĞİTİM PSİKOLOJİSİNİN KAPSAMI	143
4. GELİŞİM VE ÖĞRENME.....	145
4.1. İnsan Gelişimi.....	146
4.2. Bedensel Gelişim.....	147
4.2.1. Doğum Öncesi Bedensel Gelişim.....	147
4.2.2. Doğum Sonrası Bedensel Gelişim	148
4.3. Bilişsel Gelişim	152
4.3.1. Jean Piaget'in Bilişsel Gelişim Kuramı.....	153
4.3.2. Piaget'in Temel Kavramları	154
4.3.3. Piaget'in Gelişim Aşamaları (Dönemleri)	155
4.4. Ahlak Gelişimi.....	158
4.4.1. Gelenek Öncesi Düzey	159
4.4.2. Geleneksel Düzey	160

4.4.3. Gelenek Sonrası Düzey	161
5. GELİŞİMİ ETKİLEYEN TEMEL ETMENLER.....	162
5.1. Kritik Dönem ve Tarihsel Zaman	162
5.2. Kalıtım.....	163
5.3. Çevre.....	163
5.4. Hormonlar	164
6. GELİŞİMDE BİREYSEL FARKLILIKLAR	165
7. ÖĞRENMEYLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR	165
7.1. Öğrenen.....	165
7.2. Öğrenme Süreci.....	165
7.3. Öğrenme Durumu	166
7.4. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler.....	166
7.5. Öğrenme Sürecinde Motivasyon.....	168
ÖZET	168
DEĞERLENDİRME SORULARI.....	171
KAYNAKÇA	172

6. BÖLÜM EĞİTİMİN HUKUKSAL TEMELLERİ

1. GİRİŞ.....	175
2. TOPLUMSAL DÜZEN KURALLARI.....	176
2.1. Din Kuralları.....	176
2.2. Ahlak Kuralları.....	177
2.3. Görgü ve Örf-Adet Kuralları	177
2.4. Hukuk Kuralları	177
3. TOPLUMSAL SÖZLEŞME VE HUKUK KURALLARI.....	178
4. HUKUKUN TEMEL İLKELERİ	179
5. HUKUKUN KAYNAKLARI	181
5.1. Hukukun Asıl Kaynakları: Yazılı Kaynaklar.....	182
5.2. Hukukun Asıl Kaynakları: Yazılı Olmayan Kaynaklar.....	186
5.3. Hukukun Yardımcı Kaynakları: Doktrin ve İctihatlar	186
6. HUKUK VE EĞİTİM İLİŞKİSİ.....	186
7. TÜRK HUKUK SİSTEMİNDE EĞİTİMLE İLGİLİ DÜZENLEMELER	188
7.1. Anayasa'da Eğitimle İlgili Düzenlemeler	188
7.2. Eğitimle İlgili Önemli Kanun ve Yönetmelikler.....	191
7.3. Kalkınma Planında Eğitim	201
7.4. Milli Eğitim Şûra Kararları	202
7.5. Milli Eğitim Bakanlığı Stratejik Planları	202

8. ULUSLARARASI HUKUK SİSTEMİNDE EĞİTİMLE İLGİLİ DÜZENLEMELER.....	203
8.1. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi (İHEB).....	204
8.2. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)	205
8.3. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (ÇHS)	206
SONUÇ.....	208
ÖZET	208
DEĞERLENDİRME SORULARI.....	210
KAYNAKÇA	212

7. BÖLÜM **EĞİTİMİN AMAÇLARI VE İŞLEVLERİ**

1. GİRİŞ.....	216
2. EĞİTİM	216
3. TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNİN TEMEL İLKELERİ	217
3.1. Genellik ve Eşitlik	217
3.2. Ferdinand ve Toplumun İhtiyaçları.....	218
3.3. Yönetmeye.....	218
3.4. Eğitim Hakkı.....	218
3.5. Fırsat ve İmkân Eşitliği.....	219
3.6. Sürekllilik	219
3.7. Atatürk İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği	219
3.8. Demokrasi Eğitimi.....	220
3.9. Laiklik	220
3.10. Bilimsellik	220
3.11. Plânlilik	221
3.12. Karma Eğitim	221
3.13. Eğitim Kampüsleri ve Okul ile Ailenin İşbirliği	221
3.14. Her Yerde Eğitim.....	222
4. EĞİTİMİN AMAÇLARI	222
4.1. Eğitimin Uzak Amaçları.....	224
4.2. Türk Milli Eğitim Sisteminin Genel Amaçları	224
4.3. Türk Milli Eğitim Sisteminin Özel Amaçları.....	226
4.3.1. Okulun Amaçları	226
4.3.2. Dersin Amaçları.....	226
4.3.3. Konunun Amaçları.....	226
5. EĞİTİMİN İŞLEVLERİ	227
5.1. Eğitimin Açık İşlevleri.....	227
5.1.1. Eğitimin Toplumsal İşlevi.....	228

5.1.2. Eğitimin Ekonomik İşlevi.....	230
5.1.3. Eğitimin Siyasal İşlevi	231
5.1.4. Eğitimin Bireysel İşlevi	232
5.2. Eğitimin Gizli İşlevleri.....	234
5.2.1. Eş Seçme İşlevi	235
5.2.2. Tanıdık Sağlama İşlevi.....	235
5.2.3. Çocuk Bakıcılığı İşlevi	235
5.2.4. İşsizliği Önleme ve Çocuğun Ekonomik Sömürüsünü Engelleme İşlevi.....	236
5.2.5. Önleme ve Koruma İşlevi	236
ÖZET	236
DEĞERLENDİRME SORULARI.....	237
KAYNAKÇA	238

8. BÖLÜM SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDA EĞİTİMİN EKONOMİK TEMELLERİ

1. GİRİŞ.....	242
1.1. Ekonomi.....	242
1.2. Kültik	242
1.3. Mal ve Hizmetler.....	242
1.4. Tüketim	243
1.5. Sürdürülebilirlik	244
2. EĞİTİM EKONOMİSİ	246
3. EĞİTİM, EKONOMİK BüYÜME VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA.....	247
3.1. Eğitim ve Ekonomi İlişkisi	247
3.2. Ekonomik Büyüme ve Kalkınma	248
3.3. Sürdürülebilir Kalkınma ve Eğitim	249
4. BEŞERİ SERMAYE.....	250
4.1. Eğitimin Eleme, İşaret, Sıralama Rolü.....	251
5. EĞİTİM ARZ VE TALEBİ	252
6. EĞİTİM MALİYETİ, HARCAMASI VE FİNANSMAN KAYNAKLARI.....	253
6.1. Eğitim Maliyeti.....	253
6.2. Eğitim Harcaması ve Eğitimin Finansman Kaynakları.....	254
6.3. Eğitimin Finansman Kaynakları	258
6.3.1. Üst Politika Belgeleri	259
6.3.2. Türkiye'de Eğitimin Finansmanı ve Eğitim Harcamaları Bilgi Yönetim Sistemi.....	260
6.4. Nüfus Kestiriminin Eğitimin Maliyet ve Harcamasının Planlanmasına Etkisi	261

7. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 2016-2020 ARASI EĞİTİM BÜTÇESİ	261
ÖZET	262
DEĞERLENDİRME SORULARI.....	263
KAYNAKÇA	264

9. BÖLÜM EĞİTİMİN POLİTİK TEMELLERİ

EĞİTİMİN POLİTİK TEMELLERİ.....	267
1. POLİTİKA.....	267
2. POLİTİKA VE EĞİTİM	269
3. POLİTİK SİSTEMLER VE EĞİTİM.....	270
4. SİYASAL REJİMLER VE POLİTİKA	271
5. EĞİTİM SİYASET İLİŞKİSİ.....	274
6. DEMOKRASİ VE EĞİTİM.....	277
7. TÜRKİYE'DE EĞİTİM POLİTİKALARI.....	280
7.1. Tanzimat Dönemi Eğitim Politikaları	281
7.2. Meşrutiyet Dönemi Eğitim Politikaları.....	281
7.3. Cumhuriyet Dönemi Eğitim Politikaları	281
7.3.1. Yeni Devletin İnşası.....	282
7.3.2. Öğretimde Birliğin Sağlanması.....	282
7.3.3 Yeni Bir İdari Yapı Kurma.....	282
7.3.4. Karma Eğitim	283
7.3.5. Okul Programlarında Değişme.....	283
7.3.6. Harflerin Değiştirilmesi	284
7.3.7. Öğretmen Yetiştirme	284
8. EĞİTİM POLİTİKALARINDA DÖNÜŞÜM	285
8.1. 2000'li Yıllarda Eğitim Politikaları.....	286
8.2. 21. Yüzyıl Eğitim Politikaları.....	286
9. TÜRKİYE'DE POLİTİKA BELİRLEME ARAÇLARI.....	287
9.1. Hükümet Programları	288
9.2. Cumhurbaşkanlığı Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu	288
9.3. Kalkınma Planları	289
9.4. Milli Eğitim Bakanlığı	290
9.5. Milli Eğitim Şuraları	291
9.6. Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2014-2023).....	291
9.7. Uzun Vadeli Gelişmenin Temel Amaçları ve Stratejisi (2001-2023)	292
10. AVRUPA BİRLİĞİ SÜRECİNDE EĞİTİM POLİTİKALARI ARAÇLARI.....	292
10.1. Orta Vadeli Program	292
10.2. Ön Ulusal Kalkınma Planı (2004-2006)	293

10.3. Bilgi Toplumu Stratejisi (2006-2010)	293
10.4. Avrupa Birliği	294
10.5. Bologna Süreci.....	295
10.6. Sokrates Programı.....	295
10.7. Leonardo da Vinci Programı.....	295
10.8. Youth.....	295
ÖZET	296
DEĞERLENDİRME SORULARI.....	298
KAYNAKÇA	300

10. BÖLÜM BİR MESLEK OLARAK ÖĞRETMENLİK

1. GİRİŞ.....	306
2. MESLEK OLARAK ÖĞRETMENLİK	306
2.1. Meslek Nedir?	307
3. TÜRKİYE'DE ÖĞRETMEN YETİŞTİRMEİNİN TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ.....	309
3.1. Cumhuriyet Öncesi Öğretmen Yetiştirme Deneyimleri.....	310
3.2. Cumhuriyet Dönemi'nde Öğretmen Yetiştirme	310
3.3. Günümüzde Öğretmen Yetiştirme	313
4. ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN TEMEL ÖZELLİKLERİ VE ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ	317
4.1. Kişisel Özellikler	319
4.2. Mesleki Özellikler	322
5. EĞİTİM SİSTEMİNDE ÖĞRETMENİN ROLÜ	325
6. ÖĞRETMENLERİN HİZMET ÖNCESİNDE YETİŞTİRİLMESİ	328
7. ÖĞRETMENLERİN HİZMET İÇİNDE YETİŞTİRİLMESİ.....	329
8. ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ	331
9. ÖĞRETMENİN SAHİP OLMASI GEREKEN ETİK DEĞERLER	333
10. ÖĞRETMEN YETİŞTİRME ALANINDA UYGULAMALAR VE GELİŞMELER	336
10.1. Öğretmen Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar	338
10.2. Öğretmenlik Kariyer Basamakları	341
11. MESLEĞE YENİ BAŞLAYAN ÖĞRETMENLERİN KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR	342
12. ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN GELECEĞİ	344
12.1. Türkiye'deki Öğretmen Yetiştirmenin Çelişkileri	344
12.2. Türkiye'de Öğretmen Yetiştirmede Geleceğe Yönelik Perspektifler	345
ÖZET	346
DEĞERLENDİRME SORULARI.....	348
KAYNAKÇA	348

11. BÖLÜM EĞİTİM BİLİMLERİNDE ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

1. BİLMENİN YOLLARI.....	354
2. BİLİMİN İŞLEVLERİ (AMAÇLARI)	356
3. BİLİMİN ÖLÇÜTLERİ	358
4. BİLİMSEL YÖNTEMİN AŞAMALARI	359
4.1. Araştırma Konusu ve Probleminin Belirlenmesi.....	360
4.2. Literatür Taraması.....	360
4.3. Araştırmmanın Amacı ve Soruların/Hipotezlerinin Belirlenmesi	362
4.4. Verilerin Toplanması	363
4.4.1. Evren ve Örneklem/Çalışma Grubu	363
4.4.2. Veri Toplama Araçları	365
4.5. Verilerin Analizi ve Yorumlanması	368
4.5.1. Nicel Verilerin Analizi	368
4.5.2. Nitel Verilerin Analizi	372
4.6. Sonuçların Raporlaştırılması.....	374
ÖZET	377
DEĞERLENDİRME SORULARI.....	378
KAYNAKÇA	380

12. BÖLÜM EĞİTİM BİLİMLERİNDE YENİ YAKLAŞIMLAR

1. GİRİŞ.....	384
2. EĞİTİM 4.0	384
3. DİJİTAL ÇAĞDA UZAKTAN EĞİTİM	390
4. E-ÖĞRENME	392
5. FARKLILAŞTIRILMIŞ ÖĞRETİM	396
5.1. Farklılaştırılmış Öğretim Modeli.....	399
5.2. Farklılaştırılmış Bir Sınıfta Eğitim Akışı.....	400
5.3. Farklılaştırılmış Öğretim Stratejileri	401
6. OYUN VE SENARYO TABANLI ÖĞRENME	403
ÖZET	407
DEĞERLENDİRME SORULARI.....	409
KAYNAKÇA	411

13. BÖLÜM

OKUL VE OKULU ETKİLEYEN FAKTÖRLER

1. OKUL NEDİR?	417
1.1. Okul Kavramı	418
1.2. Okulun Özellikleri	418
1.3. Okulla Bağlılı Kavramlar	421
1.3.1. Okul Yönetimi	421
1.3.2. Okul Kültürü	422
1.3.3. Okul İklimi	423
1.3.4. Eğitim	424
1.3.5. Eğitim Yönetimi	426
2. OKULU ETKİLEYEN FAKTÖRLER	427
2.1. Üst Yönetim	428
2.2. Okul Yönetimi	430
2.3. Öğretmen	431
2.4. Öğrenci.....	433
2.5. Veli	435
2.6. Diğer Çevre Unsurları	436
3. KONUYLA İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	437
3.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	437
3.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar	439
ÖZET	441
DEĞERLENDİRME SORULARI.....	441
KAYNAKÇA	442
Yazarlar Hakkında	445